SOL BİRLİK

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin yayın organı • Aralık 1986 • ÖZEL EK

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Barış ve Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Toplantısı

(Düsseldorf, 15 Kasım 1986)

Barışsever güçlere çağrı ve konuşmalar

Tüm barışsever güçlere çağrı

Birleşmiş Milletler'in "Uluslararası Barış Yılı" olarak ilan ettiği 1986 yılı, başını ABD'nin çektiği emperyalist güçlerin dünyada gerginliği, silahlanma yarışını ve nükleer savaş tehdidini tırmandırmak isteyen politikalarına karşı, tüm ülkelerin barış güçlerinin kararlı ve kitlesel mücadelelerine sahne oldu.

Bu ortamda İzlanda'nın başkenti Reykjavik'te gerçekleşen Gorbaçov-Reagan görüşmesinin sonuçları, dünya barış güçleri ve tüm dünya halkları açısından nükleer silahsızlanma yönünde atılması gereken adımların hayati önemini bir kere daha vurguladı. Sovyetler Birliği'nin olumlu ve özverili önerilerine rağmen ABD'nin "Yıldız Savaşları" projesinde ısrar etmesi, insanlığın nükleer ve genel bir silahsızlanmanın yolunu açacak tarihsel bir fırsatı kaçırmasına neden oldu.

ABD'nin bu çılgınca girişimini destekleyen sayılı bir kaç ülke arasında, ne yazık ki Türkiye de bulunuyor. İnsan hak ve özgürlüklerinin baş düşmanı Evren-Özal rejiminin bu çılgınca projenin destekçisi olması onun barış düşmanı karakterinin yanısıra, ABD'ye uyduluk derecesine varmış olan bağımlılığın da bir sonucudur.

Dünya ve bölge barışı için yürüttüğümüz mücadeleyi demokrasi, insan hakları ve barış düşmanı mevcut yönetime karşı yürüttüğümüz mücadelenin kopmaz bir parçası olarak gören biz Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan barış ve demokrasi güçleri: Temel insan hak ve özgürlüklerini, demokrasiyi savunan tüm barışsever güçleri ve politikacıları; tüm zorbalık ve baskıların baş hedefi olan işçileri, köylüleri ve dar gelirlileri; bilim, eğitim, sanat ve kültür yaşamına uygulanan kısıtlama ve yozlaştırmalara karşı direnen aydınları; rejimin adeta düşman gözüyle baktığı gençleri; devlet terörünün ve ulusal baskının en şiddetlisine maruz kalan Kürt halkını; geçimlerini sağlamak için yurtdışında çalışmak zorunda bırakılmış göçmen işçileri, savaşa karşı barıştan yana olan tüm iyiniyetli insanları, barış hareketinin aşağıdaki somut güncel talepleri için mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

- Türkiye uluslararası alanda eşit güvenlik ve eşit silahsızlanma temelinde, yumuşama, güvenlik ve işbirliğinin yaygınlaştırılmasına ve derinleştirilmesine yönelik tüm önerileri desteklemelidir,
- Türkiye ABD'nin "Yıldız Savaşları" projesine katılmamalıdır,
- Türkiye uluslararası planda barış içinde yanyana varolma ilkelerine aykırı her türlü girişime kesinlikle karşı çıkmalıdır,
- Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda nükleer füzeler ve diğer kitle imha silahları bulundurulmasına olanak sağlayan tüm anlaşmalar feshedilmeli, ülkemiz bu silahlardan tümüyle arındırılmalıdır,
- Ülkeyi emperyalist ülkelere bağımlı hale getiren tüm eşitsiz anlaşmalar, askeri olanlar başta olmak üzere iptal edilmelidir,
- Yönetime İran ve Irak Kürdistanı'nda operasyonlar düzenleme yetkisi tanıyan yasa derhal iptal edilmelidir,
- Türkiye, Balkanların nükleer silahlardan arındırılması çabalarına aktif olarak katılmalıdır,
- Türkiye yumuşuma ve silahsızlanma sürecine katkı getirecek, bütün komşularımızla iyi komşuluk ilişkilerini geliştirecek, barışsever ülkelerle bağları güçlendirecek, sosyalist ve üçüncü dünya ülkeleriyle ekonomik, teknolojik işbirliğini geliştirecek politikalar izlemelidir,
- Türkiye komşularıyla dostluk ve saldırmazlık anlaşmaları imzalamalı, bunlara yönelik saldırgan politikalarından vazgeçmelidir,
- Türkiye emperyalizme bağımlılığı daha da artıracak silah sanayiinin kurulmasından ve geliştirilmesinden kesinlikle vazgeçmelidir,
- Türkiye, ordu mevcudunda, askeri bütçede ve askerlik süresinde kısıtlamaya gitmeli, bundan sağlanacak tasarrufu sosyal ve kültürel alanlarla, yatırımlara harcamalıdır; yurtdışındaki göçmen işçilerin soyulması anlamına gelen "bedel" kaldırılmalıdır,
- Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda Sovyetler Birliği'ne ve Ortadoğu'daki ilerici rejim ve hareketlere karşı kullanılmak amacıyla kurulan üsler ve hava alanları kapatılmalı, Çevik Kuvvetlerin konumlandırılmasına izin verilmemelidir,
- Türkiye, ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politikalarıyla da çakışan Musul ve Kerkük'ü işgal hevesinden vazgeçmelidir,
- Türkiye, Suriye'deki yönetime karşı emperyalist güçlerin başlattığı provokasyon ve karalama kampanyasına karşı aktif bir tutum almalıdır,
- Türkiye, Kıbrıs'taki askeri birliklerini geri çekmeli, adadaki her iki halkın barış içinde birlikte yaşamasını sağlayıcı bir politika izlemelidir,
- Türkiye barış hareketinin örgütü Türkiye Barış Komitesi aleyhindeki dava durdurulmalı, örgüte konan yasak kaldırılmalı, barış hareketinin yaygınlaşması ve yükselmesinin önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

İnançla ve gür sesle bir kez daha tekrarlıyoruz:

Yaşasın barış, yaşasın dostluk, yaşasın dayanışma!
Yaşasın barış güçlerinin birliği!

Barış için mücadele edeceğiz ve barışı kazanacağız, hep birlikte

Behice Boran
Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı

1986 yılının Birleşmiş Milletler Örgütü'nce dünya barış yılı ilan edilmesi, savaş-barış sorununda uluslararası gerginliğin vahimleşti denecek kadar arttığı bir yıla rastladı.

Nükleer savaşın insanlığı ve binlerce yıllık ortak uygarlığı yeryüzünden sileceği yıllardır vurgulanarak belirtiliyor ve bu olasılığa karşı girişimler yapılıyor, mücadeleler veriliyor. Bu yıl ne oldu, ne oluyor ki, savaş barış sorununun, uluslararası gerginliğin vahimleştiğinden söz ediliyor.

Bildiğiniz gibi, gerginliğin vahimleşmesinin kaynaklandığı ve yeryüzü ile uzayı kıyamet kopmuşa çevirecek bir savaş tehlikesinin odaklaştığı nokta, uzayın ABD tarafından silahlandırılması girişimidir. Üç yıldır bunun sözü edilmektedir. Başkan Reagan bundan vazgeçilmeyeceğini ısrarla tekrarlamaktadır. Ne var ki, Reykjavik doruk toplantısında kendisinden uzayı silahlandırma girişiminden —SDİ'den— vazgeçilmesi istenmiştir. Konu henüz o noktayı görüşmeye varacak kadar geliştirilmemiştir. Yalnızca belli bir süre —on yıl— boyunca uzay silahlarının laboratuvar dışında denenmesinin yapılmaması önerilmiştir. Durum şudur: iki tarafın prensip olarak anlaştıkları, uzun menzilli, kıtalararası füzelerin sayıca indirimi ve giderek tasfiyesi süresinde iki taraf arasındaki silah dengesinin ve buna bağlı olarak eşit güvenliğin bozulmamasının gereği belirtilmiştir. Bu da, mantıki olarak, indirim süresinde her iki tarafın da yeni nükleer silahlar geliştirmemesi demektir. Yoksa indirimin anlamı, önemi kalmaz. Bu kapsam içine uzay silahlarının geliştirilmesinin de gireceği ise tabiidir.

Reykjavik toplantısında ABD Başkanı Ronald Reagan bu gerekliliği, bu mantığı kabul etmemiş, SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un bu yönde yaptığı uzay silahları geliştirme çalışmalarının on yıl süreyle laboratuvar araştırmaları dışına taşmaması önerisini reddetmiştir. Hem nükleer silahlar azaltılacak, tasfiyesine yönelinecek, hem de aynı zamanda çok daha ileri teknolojide yeni silahların geliştirilmesine girişilecek, bu mantığı anlamak gerçekten güçtür.

Olumsuz yönde daha başka alametler de var. Sovyetler Birliği'nin yeraltı nükleer denemelerini bir yılı aşkın bir zamandır durdurmuş olmasına karşın, ABD aynı şeyi yapmayı ısrarla reddetmekte, denemeleri birbiri ardına sürdürmektedir. Oysa nükleer silahların azaltılma ve tasfiyesi işinde denemelerin durdurulması ilk adımdır. Denemeler durdurulunca, yeni silahlar geliştirilmiyor, üretilmiyor olacaktır. Denemeleri durdurmanın hemen ardından mevcut stokları azaltma, giderek tasfiye etme görüşmelerine başlayıp somut anlaşmalara varılabilecektir.

Gerginliğin düşmesi, uluslararası ilişkilerin daha sağlıklı bir havaya girmesi, savaşa karşı, barış üzerine güzel sözler söylemekten çıkıp somut konularda ayrıntılı, kesin anlaşmalar yapılmasını ve pratikte uygulanmasını gerektirirken, Reagan yönetimi mevcut kimi anlaşmaları esgeçmek, bir yana koymak eğilimini göstermektedir. Örneğin imzalanması ABD Kongresi tarafından onaylanmamış, ama uygulamada yönetimce gözetilmiş olan Salt 2 anlaşmasının "ölmüş" olduğundan sözedilmiş, bundan böyle riayet edilmeyeceği belirtilmiştir. Stratejik Savunma Girişimi (SDİ) ise yürürlükte olan Anti Balistik Misiller (ABM) anlaşmasını ihlal edici niteliktedir. Bu anlaşma ile antifüze savunma sistemlerinde değişiklik yapılmaması öngörülmüştür; bundan maksat da taraflar arasındaki silah gücü dengesine dayanan karşılıklı caydırıcılık durumunu korumaktır. Sovyet füzelerinin hedeflerine varmadan uzayda imhasını amaçlayan, Uzayı Silahlandırma Girişimi (SDİ) ise antifüze savunma sisteminde değişikliği öngörmektedir. Onun için de uzayı silahlandırma girişimi ABM anlaşmasına aykırıdır.

Stratejik Savunma Girişimi SDİ'nin neyi amaçladığı, ne anlama geldiği konusunda da iki zıt görüş vardır. ABD'nin görüş ve iddiasına göre SDİ bir savunma kalkanıdır; Sovyet füzeleri hedeflerine varmadan uzayda imha edilecek, nükleer savaş daha ilk adımda durdurulmuş olacaktır. Açıktır ki, bu mantık Sovyetler'in saldırıya geçeceği varsayımına dayanmaktadır. Oysa bilindiği gibi, Sovyetler Birliği nükleer silahları ilk kullananın kendisi olmayacağını açıklamış ve verdiği bu sözü defalarca tekrarlamıştır. ABD ve bütününde NATO ise böyle bir taahütte bulunmamışlar, ilk kullanma olanağını saklı tutmuşlardır. Hal böyle olunca, ABD yönetiminin, duruma göre, Sovyetler Birliği'ne karşı olası bir saldırıyı tasarladığı ve bu saldırıya karşılık veren Sovyet füzelerini uzayda imha ederek savaşı kazanmayı hesapladığı düşüncesi ister istemez akla geliyor. (Bu hesap tutar veya tutmaz, o başka konu, burada üzerinde durmayacağım.) Yalnız geçerken belirteyim ABD'nin bu tasarısı nedeniyledir ki, Sovyet yetkilileri SDİ'ye kalkan değil, kılıç diyorlar.

Kuşkusuz sistemler arası, devletlerarası rekabet var ve olacaktır. Ne var ki, insan yaşamının ve binlerce yıllık ortak uygarlığın yok olmasını önlemek, geleceğini korumak için, bu rekabetlerin askeri alandan, savaş yolundan barışçıl alana ve yollara aktarılması zamanı gelmiş ve geçmektedir. Nükleer çağda savaş, "politikanın uzantısı", sorunlara "nihai çözüm" biçimi olmaktan çıkmıştır, çünkü bu yöntem insanlığı ve uygarlığı bütününde tehdit eder noktaya varmıştır. Nükleer çağda sorunlara barışçıl yaklaşım ve çözüm, bir tercih olmaktan çıkmış nesnel bir zorunluluk olmuştur. Sistemler ve devletler arası rekabet barışçıl yöntemlerle, tüm taraflara —tüm devletlere, uluslara— yaşama hakkı tanıyarak yürütülmek zorundadır. Nükleer çağ yeni bir zihniyet, sorunlara yeni bir yaklaşım gerektirmektedir. Militarist zihniyete ve politikalara son verilmelidir. İnsanlığın ve uygarlığın kurtuluşu ancak bu yoldan, barışçıl yoldan mümkündür.

Büyük nükleer güce sahip devletler olarak ABD ile Sovyetler Birliği'ne büyük sorumluluk düşmekle beraber, nükleer savaşın önlenmesi, barışın korunması sorumluluğu yalnız onlarda değil, büyük küçük tüm devlet ve uluslarda, aklı başında olan tüm insanlardadır. Çünkü nükleer tehlike hepsini tehdit etmektedir. Bu tehditten kurtulmanın tek yolu, bütün ülkeleri kapsayan, uluslararası bir güvenlik ve barış düzeninin oluşturulmasıdır. Bu nihai hedef yönünde bugün yapılması gereken iş, bir yandan uluslararası mekanizmaları işletmek, girişimlerde bulunmak, öte yandan da güncel, ivedi, somut talepler üzerinde yoğunlaşan, dünya çapında geniş bir kamuoyu oluşturmak ve etkisini duyurmaktır. Nükleer denemelerin derhal durdurularak bir anlaşmaya varma görüşmelerinin başlatılması, Reykjavik'te ilkesel olarak mutabık kalınan silahların indirimi ve tasfiyesine ilişkin somut öneriler sözkonusu talep-

lerin başta gelenlerindendir. Bunlar dünya devletleri ve halkları arasında geniş ölçüde yankılanmıştır. Nükleer denemelerin karşılıklı durdurulması, ABD'nin buna uyması önerisi yapılır yapılmaz, altı devletten oluşan barış grubu ve yüzden fazla devletin olduğu bağlantısızlar grubu öneriyi hemen benimsemişler, desteklemişlerdir. Amerika'nın Avrupalı müttefikleri bile, NATO üyeleri bütünü olarak ABD Başkanı'nın tutum ve politikasını resmen onaylamakla beraber, aslında, gidişattan kuşkulu ve kaygılıdırlar, ayrı ayrı yetkililerin zaman zaman verdikleri demeçlerde bu açığa çıkmaktadır.

Kitlesel barış hareketleri de canlılığını artırarak ve somut taleplerde yoğunlaşarak sürmelidir. Genelinde nükleer silahlanma yarışına ve savaşa karşı, barıştan yana çıkışlar yapmak yeterli değildir. Bu genel talepler güncel, ivedi, somut taleplere indirgenmeli, geniş bilgilendirme kampanyalarıyla kamuoyu ve kitleler bilinçlendirilmelidirler. Çok geniş kitlelerde nükleer silahlanmaya ve savaşa karşı tepki vardır. Bu tepki bilgilendirilip bilinçlendirilmeyi, örgütlendirilmeyi bekliyor, daha etkin eyleme geçebilmek için. Geniş kitlelerdeki potansiyeli etkin eyleme dönüştürebilmek için gereken bir başka şey çeşitli barış örgüt, grup ve hareketleri arasında diyalogun, anlaşmanın, birlikteliğin sağlanması, pekiştirilmesidir. Barış güçlerinin birlikteliğini parçalamak, araya anlaşmazlıklar, çekişmeler sokmak için yapılan sinsi propaganda ve girişimler konusunda uyanık olmak, bunları etkisizleştirmek gerekmektedir.

Bu arada bize Türkiyeli örgütlere de büyük görevler düşmektedir. Türkiye, dünyada barış örgütünün ve yönetici ile üyelerinin yargılanıp mahkum edildiği tek ülkedir. Burada yaptığım bu konuşma Türkiye'de yapılsa kovuşturmaya uğrayıp yargılanabilir. Kitlesel barış gösterilerine izin verilmez. Otuz dört yıldır NATO üyesi olan Türkiye ABD'nin Yakın ve Ortadoğu stratejisinin çok önemli, başta gelen araçlarından biridir. Buna Evren-Özal yönetiminin militarist politikası da eklenince, Türkiye bölge barışı için ciddi bir tehlike oluşturuyor; hatta, üç kıtanın kavşağında yer alan son derece önemli stratejik konumuyla dünya barışı için bile potansiyel tehlike taşıyor.

Ülkemizde savaşa karşı, barış için mücadele ulusal bağımsızlık ve demokrasi için antiemperyalist, antitekel ve antişoven mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır ve bir bütünsel mücadele hep birlikte verilmektedir.

Bütün zorluklara, engellemelere karşın, barış iradesinin, güçlerinin üstün çıkacağına, insanlığın ve ortak uygarlığın imhasına izin verilmeyeceğine inanıyorum. Barış için mücadele edeceğiz ve barışı kazanacağız, hep birlikte.

Biz özgür ve barış içinde yaşayan bir Kürdistan, barış içinde yaşayan bir dünya istiyoruz

Kemal Burkay
Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi Genel Sekreteri

Değerli arkadaşlar,

Barış sözcüğü, bizim halkımız gibi, ülkesi birkaç devlet arasında parçalanmış, eşine az rastlanır bir sömürü ve ulusal zulüm altında olan, yüz yılı aşkın süredir özgürlüğü için savaşan, sayısız kurbanlar veren ve anlatılması güç acılar çeken bir halk için son derece somut ve anlamlıdır. Barış Kürt halkı için özgürlükle eşanlamlıdır. Bizim halkımız barışa ve özgürlüğe susamıştır.

Halkımız şu anda da Kürdistan'ın Irak, İran ve Türkiye'nin elinde olan parçalarında, hakları ve özgürlükleri için zulme karşı zorlu bir mücadele yürütüyor. Irak ve İran Kürdistanı'nda onbinlerce Kürt partizanı silah elde savaşıyor. Türkiye Kürdistanı'nda ise, sömürgeci, militarist Türk yönetimine karşı mücadele giderek kitleselleşiyor, yeni boyutlar kazanıyor. Besbelli, halkımızın amacı, yabancı boyunduruğuna, ağır zulme ve sömürüye son vermek, kendi geleceğini özgürce belirlemek, ülkemizi barış ve gelişme yoluna sokmaktır.

Ama Türkiye, Irak ve İran'daki baskıcı, gerici yönetimlerin tümü, Kürt halkının özgürlük mücadelesini bastırmak için ordu ve polis gücünü seferber etmişler, ülkemizde kan dökmekte, onu yakıp yıkmaktadırlar.

Günümüzde barış, ilerleme, sosyalizm güçleriyle, emperyalizm, savaş ve gericilik güçleri dünya ölçüsünde karşı karşıya gelmişlerdir. Halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesi de halkların barış ve ilerleme yolundaki mücadelesinin bir parçasıdır.

Emperyalist devletler geçmişte Kürdistan'ın parçalanmasında ve Kürt ayaklanmalarının bastırılmasında büyük rol oynadılar, bugün de bu rolleri devam ediyor. En başta NATO, Türkiye'deki sömürgeci ve zorba yönetimi silahla donatıyor, ona ekonomik ve politik destek sağlıyor. ABD emperyalistleri de aynen sömürgeci yönetimin sözcüleri gibi, halkımızın kurtuluş mücadelesini "ayrılıkçılık" ve "terörizm" olarak nitelemeye kalkışıyorlar.

ABD emperyalistlerinin ve NATO ittifakı içindeki ötekilerin Kürdistan sorununa karşı tutumları, bu paktın, sözde insan haklarına, demokrasiye, özgürlüğe verdiği değerin bir demagoji olduğunu ortaya seren bir örnektir. Türkiye'nin Kürt halkına hiçbir ulusal hak tanımaması, halkımızın kendi geleceğini özgürce belirleme hakkına saygı göstermemesi, Kürt halkını zorla asimile etme çabaları ve ona uyguladığı bunca terör, bu bayları hiç ilgilendirmiyor. Tersine onlar, Türk yönetiminin insan haklarını ağır biçimde çiğnediğini bile bile ona her türlü desteği sağlıyorlar. Ülkede demokrasinin boğazlanmasına ve Kürt halkının ezilmesine yardımcı oluyorlar. 12 Eylül faşist darbesi bir Amerikan ve NATO planının sonucu idi. Onlar bu darbeyi alkışladılar ve faşist rejimi aklamak için ellerinden geleni yaptılar.

Türkiye'de militarizm son yıllarda, özellikle de faşist rejim altında daha da güçlendi. Türkiye, NATO içinde ABD'nden sonra en büyük sayıda askeri güce sahip. Türk ordusunun asker sayısı 800 bine ulaştı. Polis sayısı da bu dönemde kat kat arttı. Ordu ve polisin modern silahlarla donatımı için çok büyük kaynaklar harcanıyor. Orduya yapılan harcamaların bütçe içindeki payı 1985 yılında yüzde 35'e ulaştı.

Bütün bunlar, iddia edildiği gibi, hiç de savunma amacına yönelik değil. Sömürgeci-faşist rejim açık bir yayılma politikası izliyor. Kıbrıs'taki fiili durumdan sonra, şimdi Ege Adaları'na, Batı Trakya'ya, Musul ve Kerkük yöresine yönelik saldırı planları yapılıyor. ABD emperyalizmi Türkiye'yi Ortadoğu'da, özellikle Körfez bölgesine yönelik olarak, kendi maceracı planlarına araç yapmaya çalışıyor.

Bu militarist, yayılmacı politikanın zararlarını ise en başta Türk ve Kürt halkları görüyor. Bunca büyük bir ordu ve polis gücü için, durmadan satın alınan savaş uçakları, gemileri, tanklar ve toplar için ödenen para kitlelerin cebinden çıkıyor, onların lokmasından kesiliyor. Bu politika ülkedeki açlığı ve işsizliği katmerleştiriyor.

Diğer yandan bu ordu ve polis gücü, en başta ülkedeki emekçi kitleleri, demokrasi güçlerini zincire vurma işinde kullanılıyor. Ordunun üçte ikisi, polis gücünün büyük bölümü Kürdistan'da mevzilenmiştir. Sömürgeci yönetim Kürdistan'ın ekonomik ve sosyal gelişimi için yatırımlardan kaçınıyor, ülkemizde fabrikalar inşa etmiyor; ama orayı kışlalarla, karakollarla, zindanlarla donatıyor.

Kürdistan'a böylesi büyük bir askeri yığınak yapmanın nedenleri ise sır değildir. Sömürgeci yönetim Kürt halkının kurtuluş mücadelesinden büyük korku duyuyor. O, en küçük bir kıpırdanmayı, direnişi amansızca ezmeye hazırlanmıştır. Ordunun savaş planlarının, manevralarının büyük bölümü, Kürt halkının mevzii veya geniş çaplı ayaklanmalarını bastırmaya yöneliktir.

Türkiye ve Kürdistan, Ortadoğu gibi dünyamızın en gerilimli bir bölgesinde yeralıyorlar. Özellikle zengin petrol yatakları nedeniyle emperyalizm bölge üzerindeki etkinliğini yitirmek istemiyor. Altı yıldan beri devam eden İran-Irak savaşı körfez bölgesinde gerilimi daha da arttırmış bulunuyor.

NATO ve en başta ABD emperyalizmi, bir yandan sosyalist ülkelere, diğer yandan Ortadoğu halklarına, bölgedeki ilerici hareketlere karşı ülkemizi bir saldırı üssü, köprübaşı olarak kullanmaya çalışıyor.

İran'da Şahlık rejiminin yıkılması ve ABD üslerinin bu ülkeden sökülmesi,Türkiye'nin, özellikle de Türkiye Kürdistanı'nın önemini daha da arttırdı. İran'dan çekilen savaş uçaklarının, silahların, sökülen casusluk üslerinin büyük bölümü, Sovyetler Birliği'ne sınırı olan Türkiye Kürdistanı'na yerleştirildi.

Türkiye Kürdistanı'nda, daha önce de Malatya'da Diyarbakır Pirinçlik'de Mardin'de ve başka yerlerde ABD ve NATO üsleri, havaalanları vardı. 12 Eylül 1980 faşist darbesinin ardından ABD ile yeni anlaşmalar imzalandı ve hızla yeni üslerin yapımına, yeni silahların yerleştirilmesine başlandı. ABD "Çevik Güçleri"nin, gerektiğinde Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki üslerden yararlanması kabul edildi. Bu amaçla Diyarbakır, Van, Erzurum havaalanları genişletilirken, Batman'da, Yüksekova'da, Muş'ta ve Diyarbakır Pirinçlik üssünün yakınındaki Karacadağ'da yeni havaalanları yapıldı. Bunların tümü de Kürdistan'dadır. Bu üslerin yapımı ve genişletilmesi için pekçok Kürt köyü boşaltılmış ve halkı bir çeşit sürgüne tabi tutulmuştur.

Böylece ülkemiz, bir avuç dolar karşılığında NATO'ya, ABD emperyalizmine kiralanıyor, tehlikeli bir saldırı rampası, silah deposu haline geliyor. Faşist rejimin altı yıl önce işbaşına getiriliş nedenlerinden biri de hiç kuşkusuz budur. Bütün bunlar, demokrasi güçleri ezilerek, halk süngü gücüyle susturularak yapılabildi.

1982 yılında, ABD Savunma Bakan Yardımcısı Richard Perle, "bölgede istikrarsızlık var; Türk ordusu modernize edilmeli ve 'Doğu Anadolu' (yani Kürdistan, BN.) askeri açıdan güçlendirilmeli" diyordu.

Yine aynı dönemde Hollandalı General Freitag, Pershing ve Cruise füzelerini ülkesinden uzak tutmaya çalışırken, yer olarak Türkiye Kürdistanı'nı gösteriyor, şöyle diyordu: "Doğu Anadolu toprakları üzerinde geniş ve boş arazi mevcut. Bu füzeleri oraya yerleştirirsek Sovyet karşı saldırısında çok kayıp vermeyiz."

Sayın Hollandalı NATO Generalinin geniş ve boş arazi dediği yer Kürdistan'ın Türkiye sınırları içindeki parçasıdır ve burada 12 milyon insan yaşamaktadır.

Görülüyor ki emperyalist çevreler ülkemizi boş bir tarla, halkımızı ise kurbanlık koyun gibi görmektedirler. Ülkemize Pershing ve Cruise füzeleri henüz yerleştirilmiş değil. Ama bunun için baskılar ve pazarlıklar devam ediyor. Emperyalist güçler, gerek bu tür orta menzilli füzeleri Türkiye'ye ve Türkiye Kürdistanı'na yerleştirmek, gerekse Türkiye'yi bölgedeki yeni maceracı planlarına angaje etmek için şu günlerde yoğun bir çaba sarfediyor, uygun bir kamuoyu yaratmaya çalışıyorlar.

Şu günlerde İstanbul'da yapılan NATO toplantısına sunulan rapor bu bakımdan oldukça ilginçtir. Bu raporda, İranda Şahlık rejiminin yıkılması ve İran-Irak savaşının gösterdiği gelişmeler nedeniyle "Doğu Anadolu"nun, yani Kürdistan'ın stratejik öneminin arttığı belirtiliyor. Yine Varşova paktının bu bölgede NATO'ya karşı bire iki oranında üstün durumda olduğu ileri sürülerek, Kürdistan'daki askeri birliklerin sayısının ve donanımının arttırılması, bu birliklere "Sovyetler'e karşı" Körfez bölgesinin savunulması görevinin verilmesi öneriliyor.

Son zamanlarda İran-Irak savaşında Irak'ın daha güç duruma düşmesi halinde, Türk ordusunun daha önce davranarak Kerkük ve Musul petrol bölgesini (ki burası Irak Kürdistanı'nın bir parçasıdır) işgal edeceğine ilişkin bir senaryo dış basında ve Türk basınında açık açık tartışılıyor. Yine, ABD ve İngiltere'nin Suriye'yi terörist eylemlerin arkasında gösterme çabalarına ve bu ülkeye karşı da, Libya'ya yapıldığı gibi, bir saldırıda bulunma tehditlerine paralel olarak Türkiye'yi bu işte kullanmaya yönelik ikinci bir senaryo gündemdedir. Her iki durumda da, bölgede gerginliğin büyük ölçekte artacağını, savaş kıvılcımlarının yalnız bölge için değil, dünya barışı için de son derece tehlikeli durumlar yaratabileceğini söylemeye gerek yok.

ABD emperyalistlerinin ve onun dümen suyunda giden ötekilerin Ortadoğu bölgesine yönelik olarak da son derece maceracı, saldırgan bir politika izledikleri açık. Türk yönetiminin ise, onların kuyruğunda böylesi maceralara sürüklenmesi şaşırtıcı olmaz.

Çünkü bu yönetim, Kore, Kıbrıs örneklerinde görüldüğü gibi yayılmaya ve maceracı eylemlere hazır ve açık olduğunu kanıtlamıştır. Faşist rejim ise bu tür eğilimleri daha da güçlendirdi. Türkiye'deki ırkçı, militarist çevreler, ötedenberi Kerkük ve Musul üzerinde hak iddia etmektedirler. Bölgenin zengin petrol yatakları bu ülkedeki büyük sermaye çevrelerinin iştahını kabartıyor.

Diğer yandan Türkiye'deki gerici yönetimin, böyle bir saldırıya girişmek için başka gerekçeleri de var. Irak Kürdistanı'nda Kürt ulusal hareketinin güçlenmesi, otonomi veya bağımsızlık yönünde adımlar atılması ihtimali, Kürdistan'ın en büyük parçasını elinde tutan bu zorba yönetimi fena halde ürkütüyor. Sınırlar ötesinde de olsa, böyle bir gelişmeye izin vermeyeceklerini açık açık söylüyorlar. Nitekim son üç yıl içinde bir kaç kez, sınırları korsanca aşıp öbür taraftaki yurtsever güçlere karşı yaptıkları saldırı da bunu gösteriyor.

Şu günlerde 2500 kişilik bir Türk birliğinin, petrol boru hattını ve İpek Yolu'nu korumak için Kuzey Irak'ta bulunduğu iç ve dış basına yansımıştır. Türk ordusu Suriye sınırında yoğun manevralar yapıyor. ABD ise, daha bir hafta öncesi, bir yandan Suriye'yi cezalandırmakla tehdit ederken, diğer yandan Adana yöresindeki İncirlik hava üssünde manevralar başlattı.

Bütün bu gelişmeler, bölgede gerilimin son derece arttığını, ABD'nin bölgede yeni maceralara girebileceğini ve Türkiye'deki uydu yönetimi de peşinden sürükleyebileceğini gösteriyor.

Bu, son derece önemli gelişmeler karşısında Türkiye ve Kürdistan'ın emekçi ve barışsever insanlarına önemli görevler düşüyor. ABD emperyalizminin ve Türkiye'deki uydu rejimin maceracı, saldırgan plan ve girişimlerine karşı daha etkin bir mücadele yürütmeliyiz.

İnsanlarımızın emperyalizm ve bir avuç işbirlikçi ve hainin çıkarları için savaş hatlarına sürülmesine, başka halklara saldırtılmasına karşı çıkmalıyız.

Türkiye ve Kürdistan'ın emekçi insanları için barış mücadelesi, bir yanıyla ekmek için, iş için, toprak için mücadeledir. İnsanlarımızın alın terinin savaş uçakları, tanklar, toplar için harcanmasına izin vermemeliyiz. İşsizlik ve açlık çeken insanlarımıza gerekli olan fabrikalardır, sağlık evleridir, okullardır.

Bugünkü sömürü rejimi tarafından iliklerine kadar soyulan, zulüm ve terör altında tutulan Türk emekçileri ve Kürt halkı için barış mücadelesi, militarizme, sömürüye, emperyalizme karşı verilen mücadelenin bir parçasıdır. Militarist ve uydu rejimin

ordusu ve polisinin namluları en başta işçilere, emekçi yığınlara, özgürlük ve eşit haklar isteyen Kürt halkına çevrilmiştir.

Topraklarımıza yerleştirilen NATO ve ABD üslerinin, atom silahlarının ve savaş uçaklarının, sözde güvenliğimizi koruduğu, "özgür dünyayı" savunduğu kaba bir demagojidir. Tersine özgürlüğümüzü yok eden bu ordular ve bu silahlardır. Kürt halkına geleceğini özgürce belirleme hakkını tanımayanlar, halkımızı köleleştirmeye, yok etmeye çalışanlar, bizi amansızca sömürüp açlığa mahkum edenler, ülkemizi geri bıraktıranlar, bugün onu parçalayıp elkoyan devletler ve arkasındaki emperyalist güçlerdir.

Kürdistan'da bunca NATO ve Amerikan üssü oluşturulurken, atom silahları ve öteki tehlikeli silahlar yerleştirilirken halkımıza sorulmadı. Ülkemiz emperyalistlerin kışkırtıcı bir manevra alanı, barut fıçısı haline getirildi. Biz bu üsleri, atom silahlarını, ABD "Çevik Güçleri"ni ülkemizde istemiyoruz. Bunlar, halkımız için büyük tehlike oluşturuyor.

Ancak, nükleer silahların yarattığı tehlike, onlar yalnızca ülkemize konduğu için değildir. Bir nükleer savaş tüm insanlığı, dünyamızdaki tüm hayatı tehdit ediyor. Bu, geçmişteki hiçbir felaketle, milyonlarca insanın yaşamına malolan veba ve tifüs salgınlarıyla, hatta Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'nın büyük yıkımıyla ölçülemez. İnsanlık, tarihinde hiç bir dönemde böylesine, toptan yokolma tehlikesiyle karşı karşıya gelmemiştir. Bu tehlike emperyalizmin saldırgan tutumundan ve varolan nükleer, kimyasal, biyolojik ve öteki kitle yokedici silahlardan oluşuyor.

O halde, bu korkunç tehlikeyi önlemek, dünyamızda nükleer, kimyasal, biyolojik ve öteki yıkım silahlarını ortadan kaldırmak, dünya barışını güvenceye kavuşturmak tüm halkların, tüm insanların önündeki en büyük görevdir. Sorun son derece açık: Ya biz nükleer silahları yok edeceğiz, ya onlar bizi yok edecek.

Ve tehlike bu kadar büyükken, bir nükleer savaşın kazananı olmayacakken, emperyalist güçlerin nükleer silahları ortadan kaldırmaya yanaşmamaları, tersine, silahlanma yarışını tırmandırmaları tam bir çılgınlıktır.

Bu çılgınları durdurmak, silahlanma yarışında hiçbir çıkarı olmayan, tersine, yaşamı, geleceği sözkonusu olan tüm halklara, tüm insanlara düşüyor. Barış kavgası bugün insanlığın en soylu kavgasıdır. Hiç kimse, eğer bir budala ya da çılgın değilse, "bu kavgadan bana ne" diyemez. "Bu mücadele bensiz de yürür" diyemez. Bu kavgada takınılacak tutum, insanlık bilincini taşıyıp taşımamanın ölçüsü olmuştur.

Arkadaşlar,

Bugün Kürt halkı, Kürdistan'ın tüm parçalarında, yüzlerce yıllık kölelik zincirlerini kırmak, kendi ülkesinde özgür olarak yaşamak, geriliği, yoksulluğu yenmek için savaşıyor. Türkiye Kürdistanı'nda halkımız, özgürlük, demokrasi ve barış mücadelesini kardeş Türk halkının ilerici güçleriyle omuz omuza yürütüyor. Bölgede barış, Kürt halkının hakları tanınmadan, halkımız geleceğini özgürce belirlemeden sağlanamaz. Biz, ülkemizi bölüp halkımızı zincire vuran geçmişteki sözde "barış antlaşmalarını" tanımadık, tanımıyoruz. Bunlar zorbaların, yağmadan pay alma antlaşmaları idi.

Biz özgür ve barış içinde yaşayan bir Kürdistan istiyoruz, barış içinde yaşayan bir dünya istiyoruz. Ve inanıyoruz ki zafer bizim olacaktır.

Barış ve demokrasi savaşımını içiçe örmek durumundayız

Mehmet Karaca
Maden-İş Genel Başkanı/DİSK GYK üyesi

Değerli arkadaşlar,
Sevgili dostlar,

BARIŞ, günümüzde sözü edilen, üzerinde en fazla tartışılan, özlem duyulan, özlem duyulduğu için tartışılması, konuşulması genel ilgi gören kavramlardan biri bugün.

Bu kadar özlem duyulmasının, tartışılmasının, ilgi görmesinin elbet nedeni olmalı!

İşte bu neden, varlığımızı, uygarlığımızı, ekmeğimizi, aşımızı velhasıl topyekün insanlığı ve de gezegenimizi yok edecek, SAVAŞ tehlikesinin ciddi ve kaygı verici bir biçimde yaklaşmış olmasıdır. İnsanlık günümüz nükleer çağında Barış-Savaş ikilemi içerisinde saf tutuyor. Niçin saf tutuyor diyorum? Bilerek kullandım bu sözcüğü. Yok olmanın taraftarı olur mu? Hiç insan o safta yer tutar mı? diye sorulur.

Evet arkadaşlar; insan benliği deyin, diyalektik gelişme deyin, ne derseniz deyin algılama herkes için farklı oluyor. Tehlikeler herkes için aynı oranda algılanamıyor. Böyle olunca tehlikeyi gören ve hissedenlerin haklı olarak kaygıları bir kat daha artıyor. Çünkü "Savaş" tehlikesi ancak ona karşı olanların "aktif" tavrı ile önlenebilir. Burada bir saptama daha yaparsak, günümüzde artık "barıştan yanayım", "barışçıyım" demek yetmiyor. Yaklaşan tehlikeyi önlemeye kafi gelmiyor. Barışı korumak için, tehlikeyi etkisiz hale getirmek için ne yaptığın önemli. Artık saflar buna göre belirleniyor. "Hümanist" olmak, barışçıl olmak artık tek başına bir şey ifade etmiyor.

Son REYKJAVİK doruk görüşmeleri sonucu da bize gösterdi ki; emperyalizmin militarist güçleri nükleer bir savaşı göze alabilecek kadar görüşlerinde ısrarlı ve kararlıdırlar.

BARIŞ artık bir bilim dalı olduğuna göre, bu alandaki bilimadamlarının ve uzmanların görüşleri ise bir nükleer savaşı kazanan ve kaybeden tarafı olmayacak. Kaybeden tüm insanlık ve uygarlık olacak.

Değerli arkadaşlar,

Gelişen bu olaylar bağlamında ülkemizi ele aldığımızda; ülkemiz her an kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Son birkaç yıl içindeki gelişmelere baktığımızda, bugün bu tehlikenin daha da arttığını görüyoruz. Komşularımızla ilişkilerimiz giderek daha da gerginleşiyor, mevcut sorunlar ağırlaşıyor. Hiçbir komşu ülke ile ilişkilerimiz iyi komşuluk ilişkileri değil. Düzenli ve istikrarlı bir karekter taşımıyor. Halklarımız ülkesini güvenlik içinde görmüyor. Hiçbir komşu ülke de Türkiye'ye güven duymuyor.

Günümüzde bir ülkenin komşularıyla ilişkilerinde sorunlar olması doğal karşılanabilir. Ama tehlikeli olan bu ilişkilerin sürekli gerginleşmekte oluşu ve en önemlisi de bu gerginliklerin o ülkenin iradesi dışında başkalarınca körüklenmeye, ülkenin bir savaşa sürüklenmesine açık olmasıdır.

İşte komşularımızla ilişkilerde var olan bu gerginlik ve istikrarsızlık son haftalarda basında da manşete çıkartılarak "di-

ken üstündeyiz" deyip karşılığında "silahlanmalıyız" tezini işliyor.

Esas "dikenin" Türkiye'yi bir sıçrama tahtası yapmak isteyenler olduğu, 12 Eylül ile birlikte erke el koyan, ABD emperyalizminin bölgede "İsrail" gibi, turuva atı olma yoluna koyulanlar olduğu gözlerden gizlenmek isteniyor.

Ama ne gariptir ki, 12 Eylül parlamentosuna cuntacı generallerin "icazeti" ile giren bir emekli subay parlamenter geçtiğimiz hafta SHP Küçük Kurultayında yaptığı konuşmada; ülkenin ABD'den uzanan egemen güçlerin elinde yönetildiğini belirterek "bizler figüranlık yapıyoruz" diyor.

Türkiye'nin bütün komşuları ile ilişkileri ABD ile ortak ilişkiler tarafından belirlenmektedir. Bu ilişkiler ise eşit ilişkiler değildir. Bu ilişkiler içerisinde ABD Türkiye'ye her istediğini dayatabilmektedir.

Bu bağımlı, eşitlikçi olmayan ilişkilerin sonucu, Türkiye'ye özel bir rol biçilmiştir. Bu rol artık hem ABD, hem de NATO'nun diğer yetkili ağızlarından sık sık dile getirilmektedir. "İleri karakol" olma sözcüğü ile ifade edilen bu rol, bölgede Batı'nın ileri karakolu olmak, komşularımız sosyalist ülkelere, ya da Ortadoğu'daki antiemperyalist rejim ve güçlere karşı girişilecek, Nükleer ya da Konvansiyonel bir saldırının sıçrama tahtası, ilk ögesi olmaktır. Bu Türkiye'nin kendi iradesi dışında başlatılacak bir savaşta ilk feda edilecek, ilk yok olacak ülke olduğu anlamına geliyor. Son günlerde ülkemiz topraklarında ve hava sahalarımızda yapılan tatbikatlar, yaşanan olaylar da bunu kanıtlıyor.

Değerli arkadaşlar,
Sevgili dostlar,

Dünyada barış ve demokrasi savaşının bu kadar içiçe geçtiği başka hangi ülke var araştırabiliriz. Ama bizim için bu içiçelik günümüzde yakıcılığını kat be kat artırmıştır.

Günümüz savaşım hedeflerinde bu iki olgu birbirini tamamlayan kavramlar haline gelmiştir.

Diyorsak ki, dünyada hiçbir güç tek başına barışı koruyamaz, tek başına savaş çığlığı atan güçlerin önüne geçemez; ülkemiz için de diyoruz ki hiçbir güç 12 Eylül diktatörlüğünün oluşturduğu bu rejime tek başına son veremez, onun tehlikeli gidişini önleyemez!

Sol güçlerin (yani bizlerin) bu konularda ortak bir platform oluşturmamızın önemi açıktır. Ancak tek başına yeterli değildir. İdeolojik ve sınıfsal bakımdan karşıt konumlarda olduğumuz kimi güçler de Türkiye'nin kendi geleceğini egemence belirleyemez bir duruma düşmesine tepki duyuyor, bu durumu değiştirmek istiyor. Eğer bütün bu güçler aralarındaki başka konulardaki görüş ayrılıklarına rağmen dış politikada ortak anlayışlarda birleşip hareket edebilirler ise, hem ülkemiz bir ateş çemberine sürüklenmekten kurtarmak, hem de bütün komşularımızla iyi komşuluk ilişkileri kurmak ve uluslararası durumun iyiye dönmesine katkıda bulunmak olanaklı olabilir.

Ancak şunun da bilincinde olmalıyız ki; bugünkü diktatörlüğe son verilmeden, demokratik bir rejim kurulmadan, halkın katılımı ve aktif desteği olmadan, Türkiye'de barışa yönelik yolda güvenli adımlar atılamaz.

İşte böyle bir durumda biz *Barış ve Demokrasi savaşımını içiçe örmek durumundayız.* Ve halklarımıza bunu anlatmak ve de kavratmak durumundayız.

1986 yılı Birleşmiş Milletler tarafından dünyada BARIŞ YILI ilan edildi. Birleşmiş Milletler'deki Türk delegesi de bu karara oy verdi. Bu karar resmi hükümetlerin de bu yıl içinde barışa yönelik etkinliklere, organizasyonlara maddi ve manevi destek sağlanmasını da içeriyor. Ülkemizdeki diktatörlük rejiminin başları ise, bu yıl barış adına koydukları bir ödülü NATO eski genel sekreteri bir Nazi artığına verdiler. Öte yandan Barış Komitesi yöneticilerini zindanlarda tutup mahkemelerde süründürüyorlar.

Bu olay bize barışı nasıl sağlam konumlardan savunmamız gerektiğinin de bir göstergesi olmalıdır.

Değerli arkadaşlar,

Barış savaşımı her zaman kahırlı olmuştur. Olacaktır da. Birinci Dünya Savaşı öncesi büyük Fransız barış savaşçısı JAURES bunun örneği değil mi? Sırtından yediği bir kurşunla ödedi barış savaşçısı olmanın bedelini. Yunanlı LAMBRAKİS bunun bir örneği değil mi? O da hayatıyla ödedi barış savaşçısı olmanın bedelini. Nazım HİKMET hapiste iken aldı uluslararası barış ödülünü. Aramızda bulunan BORAN 1950'lerden beri bunun canlı örneği değil mi? Cunta zindanlarında yatıp hâlâ mahkemelerde sürünen ama hiç ödün vermeyen başları dik arkadaşlarımız bunun örneği değil mi?

Bu insanları barış güçleri saygı ve sevgi ile anacaklardır. Onları unutmadık, unutmayacağız!

Değerli arkadaşlar,

İki dünya savaşı yaşamış olan gezegenimiz, ikinci savaş sonrası tarihinin güç dönemlerinden birini yaşıyor. Kapitalist sistemin bunalımlarının derinleşmesi milyonlarca işçi emekçi üzerinde ciddi ekonomik sosyal sonuçlar yaratıyor. Büyük sermaye güçlüklerini dünyada gerginlik politikası geliştirerek aşmaya çalışıyor. Bu durum tüm barış ve demokrasi güçlerinin önüne sayısız savaşımların gündemini de koyuyor.

Günümüzde aşırı silahlanma öyle bir noktaya geldi ki, bu olay pratik olarak tüm insanlığı yok olmakla tehdit ediyor.

Günümüzün acil görevi nükleer felakete giden bu çılgınlığın önüne geçmek, olumsuz yolda seyreden bu gidişi durdurmak, olumlu rotaya sokmaktır. Bu durum bugün bütün ilerici güçlerin önünde politik hedeflerden biri olarak durmaktadır.

Artık herkes Reagan ile Gorbaçov'un Cenevre ve Reykjavik zirve görüşmelerinden sonra anlamış olmalı ki, bir taraf bu felaket gidişin önüne geçelim, yeni nükleer silahlar üretmeyelim, mevcutları da ortadan kaldıramak için bir takvime bağlayalım, yıldız savaşları projesinden de vazgeçilsin diyor. Diğer taraf ise hayır; "Ben yıldız savaşları projesinden vazgeçmem" diyor.

Bunun politik sonuçları yanında bir de ekonomik sonuçları vardır. Bir taraf diyor ki: "Ben bu silahlanma harcamalarını halkımın refahı için kullanmak istiyorum, yoksa silah sanayiine değil" diyor. Yine öbür taraf "hayır" diyor. "Silah sanayii öyle tatlı kârlar getiriyor ki hele yıldız savaşları projesi bunu daha da artıracak, böylece bu proje ile beni destekleyen silah tekellerinin kârları kat be kat artacak" diyor.

İşte arkadaşlar gerçek bu; Reagan'ın ve Pentagon'un çılgın silahlanma ve savaş planları, arkalarındaki silah tekellerinin tatlı kârları için dünyaya da sığmıyorlar, artık uzaya yayılıyorlar.

Tüm emekçiler savaşların olduğu gibi savaşa zemin teşkil eden silahlanma yarışının da kurbanıdırlar. Bu nedenle bugün militarizme ve silahlanma yarışına karşı savaşım yalnızca insanlığın hayatta kalması, ölmemesi savaşımı da değildir. Bu aynı zamanda tüm insanların, politik, ekonomik ve sosyal hakları koruma, geliştirme ve yaşam düzeylerini iyileştirme savaşımıdır.

Son verilere göre yılda silahlanma harcamalarının gideri global olarak; BİN MİLYAR DOLAR olduğunun hesabı yapılıyor. Tüm emekçiler açısından bunun önüne geçmek yaşamsal önem taşıyor.

Çünkü:

SİLAHLANMA HARCAMALARININ KISILMASI;
uzun erimde, daha çok iş, sosyal yatırımların yükselmesi, enflasyon oranının düşmesi, emekçilerin satınalma güçlerinin artması ve halkın kültür ve eğitim düzeyinin yükselmesini getirecektir.

SİLAHLANMA HARCAMALARININ KISILMASI;
ekonomileri sağlığa kavuşturmayı, dış borçları azaltmayı, ulusal bağımsızlığı pekiştirmeyi, dünyada hakça yeni uluslararası ekonomik düzenin kurulmasını, politik hak ve özgürlüklerin daha özgürce kullanılmasını getirecektir.

SİLAHLANMA HARCAMALARININ KISILMASI;
daha iyi bir çevre, daha güvenli bir uluslararası ortam ve bütün uluslar arasında, karşılıklı yarar temelinde; ekonomik, teknolojik, bilimsel ve kültürel ilişkilerin verimli gelişmesini getirecektir.

Değerli arkadaşlar,

1980'de Türkiye'nin ulusal geliri 70 milyar dolar idi. Kişi başına gelir ise 1500 dolar idi. Bugün, yani altı yıl sonra, ulusal gelir 50 milyar dolara, kişi başına gelir ise 960 dolara düştü. Türkiye'nin dış borçları 1980'de 13 milyar dolar idi, bugün 26

milyar dolar. Demek ki dış borçlar altı yılda yüzde yüz arttı. Ama ulusal gelir yüzde 28, kişi başına gelir yüzde 33 azaldı. Artık alınan yeni borçlar sadece dönem faizlerini ödemeye yetiyor, bir de askeri harcamalara. Türkiye, askeri harcamaların ulusal gelire oranı bakımından 15 NATO ülkesi arasında 4. sırada. Savunma harcamalarının genel bütçedeki payı yüzde 14,9'dan yüzde 18,3'e çıkmış. Buna karşılık eğitim harcamalarının payı yüzde 11,5'den 8,6'ya, sağlık harcamalarının payı ise yüzde 4,1'den 2,7'ye düşmüş.

Yani savunma harcamalarının genel bütçedeki payı yüzde 30 artmış, eğitim harcamalarının payı yüzde 30, sağlık harcamalarının payı ise yüzde 40 azalmış.

Son altı yılda, Türkiye'nin dış borçları tam yüzde yüz arttı. Ama aynı zamanda fiyatlar yüzde 500 arttı. Türkiye'nin bütçe açığı sadece bir yılda 85-86'da dört kat arttı.

İşte bugün 50 milyon insan bu sorunların yanıtını da arıyor. Cevabını barış ve demokrasi güçleri vermek durumundalar.

Sevgili arkadaşlar,

Günümüzde barış olgusu; farklı politik tercihlerdeki kişi ve kuruluşları da birbirine yaklaştırıyor. Bu ortak öge bizlerin de, yani tüm barış ve demokrasi güçlerinin de ortak yakalayacakları başlıca halka olmalıdır.

YAŞASIN TÜM BARIŞ VE DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN ORTAK SAVAŞIMI!

YAŞASIN BARIŞ—DOSTLUK—DAYANIŞMA!

YAŞASIN ULUSLARARASI DAYANIŞMA!

Barış mücadelesi tüm insanlığın ortak davası haline dönüştü

Gültekin Gazioğlu
TÖB-DER Genel Başkanı

Günümüz dünyasında silahlanma yarışı, Reagan'ın uzayı silahlandırma girişimiyle o denli tehlikeli boyutlara vardı ki; barış mücadelesi ülkelerin sınırlarını aşarak tüm insanlığın ortak davası haline dönüştü. Artık silahsızlanma ve barışın kazanılması mücadelesi, politik olsun-olmasın tüm mesleklerden insanları ilgilendiriyor. Çeşitli mesleklerden ve milliyetlerden insanlar, barış konusunda biraraya geliyorlar, uluslararası konferanslar düzenliyorlar, ortak görüşler saptayıp birlikte mücadele ediyorlar.

Günümüzde barış mücadelesi, belki en çok eğitimi ve eğitimcileri ilgilendiriyor. Çünkü eğitimin konusu doğrudan doğruya insandır. Nükleer savaş tehlikesinin hedefi de başta insan olmak üzere tüm canlı yaşamdır. O halde yaşayan, düşünen, binlerce yıllık insanlık uygarlığına karşı sorumluluk duyan herkes, bu tehlikeye karşı durmak zorundadır. Dünya yuvarlağı üzerinde yaşayan herkesi böylesi bir sorumlulukla donatmak gerekir. Bu iş, ancak yaygın ve özgün eğitim kurumlarıyla sağlıklı bir biçimde yapılabilir. Barış mücadelesinde eğitimcilere büyük görevler düşmektedir.

Eğitimciler, giderek, bu ağır görevlerinin bilincine varacaklar. Nitekim 6-9 Ağustos 1986 tarihlerinde Kopenhag'ta yapılan pedagogların 1. Uluslararası Barış Kongresi, bunun güzel bir örneğidir. Askeri cunta tarafından kapatılan Türkiye öğretmenlerinin mesleki-demokratik örgütü TÖB-DER, bu toplantıda temsil edilmiştir. Geçen yıl Lüxemburg'da toplanan Avrupa Öğretmenleri Sendikaları Barış Konferansı'nda da örgütümüz TÖB-DER temsil edilmiştir. Dünya Öğretmen Sendikaları Federasyonu (FISE)'nun, barış mücadelesi konusunda çeşitli etkinliklerine de katıldık. Biz Türkiye öğretmenleri, barış mücadelesine öteden beri büyük önem veriyoruz. Çünkü ülkemiz, dünyanın büyük gerginlik bölgelerinden birinde bulunuyor. Ve bölgemizde yıllardan beri sıcak savaşlar devam ediyor. 1980 öncesinde de barış konusunda yayınlar yaptık. Örgütümüzün kapatılması gerekçeleri arasında bu yayınlar da gösterildi. Barış düşmanı askeri cuntanın yargıladığı Türkiye Barış Derneği yöneticileri arasında TÖB-DER üyeleri ve yöneticileri de vardır. Bunları, affınıza sığınarak ve Türkiye öğretmenlerinin barış mücadelesine verdiği önemi belirtmek için anlattım.

Biz öğretmenler, silahlanmaya her bir dakikada 1 milyon dolar para harcandığını, bunun yanında yılda yarısı çocuk olmak üzere, 50 milyon insanın açlıktan öldüğünü biliyoruz. Silahlanmaya yapılan harcamalarla kaç okul yapılabileceğini, kaç milyon insanın eğitimden geçirilebileceğini, kaç milyon çocuğa süt verilebileceğini hesaplıyoruz.

Biz öğretmenler, yaşamı güzelleştirmenin, anlamlı kılmanın emekçileriyiz. En dar anlamı ile emeğimize saygı için barışı savunuyoruz. Onun için diyoruz ki, öğretmen sendikaları tüm üyelerini, barış eğitiminden geçirmelidir. Barış yanlısı iktidarlar, barış konusunu ders programlarına koydurmalıdır. Eğitimci yetiştirilen kurumlar bu konuya büyük önem vermelidir.

Biz Türkiye öğretmenleri, şu anda ülkemizde barış düşmanı bir iktidarın yönetimde bulunduğunu biliyoruz. Binlerce köy okulsuz ve öğretmensiz iken, her yıl eğitim harcamalarının payı bütçede düşürülmektedir. Silahlanmaya büyük fonlar ayrılmaktadır. Aydın ili Ortaklar Öğretmen lisesi Felsefe öğretmeni Ali Adnan Feyzioğlu, öğrencilerine barış konusunu ödev olarak verdiği için kovuşturmaya uğramış, mesleğini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Barış düşmanlığının çok çarpıcı örneği. 12 Eylül 1980'den sonra Türkiye'de ırkçılık, şovenizm azdırılmıştır. Eğitim yolu ile insanların beyni yıkanmak isteniyor. Direnen öğretmenler meslekten atılıyor. Fakat ben inanıyorum ki, hem Türkiye'de, hem dünyada barış ve demokrasi güçleri kazanacaktır. Yaşasın barış.

Yaşasın barış güçlerinin birliği!